

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

27 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie și Plămădeală Ghenadie,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Tribusean Vadim, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2021, în cauza penală în privința lui

Tribusean Vadim xxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 31.03.2021 – 13.07.2021;

Instanța de apel: 18.08.2021 – 10.11.2021;

Instanța de recurs: 23.02.2022 – 27.04.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13 iulie 2021, Tribusean Vadim a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.27, 145 alin.(1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

A fost dispusă încasarea de la Tribusean Vadim în beneficiul statului suma de 18618 lei, cu titlu de cheltuieli judiciare.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat că Tribusean Vadim pe data de 14 februarie 2021, aproximativ la ora 00:30, aflându-se în apartamentul nr. 9, amplasat pe str. Ion Creangă 1, din satul Dobrogea, mun. Chișinău, în rezultatul unor relații ostile, apărute spontan între el și Bujac Vasile, urmărind scopul lipirii de viață al acestuia, sub pretextul răzbunării, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările prejudiciabile și dorind în mod conștient survenirea acestor urmări, conștientizând că acționează asupra unei zone vitale ale organismului, a atentat la viața acestuia și cu intensitate maximă i-a aplicat o lovitură cu un cuțit pe o traiectorie verticală de sus în jos, în regiunea hemitoracelui drept, cauzându-i, conform Raportului de expertiză judiciară nr.202102D0451 din 23 martie 2021, vătămare corporală gravă sub formă de plagă tăiat-înțepată a hemitoracelui drept, hemo-pneumotorace 2,5 litri, șoc hipovolemic grad III, însă din cauze independente de voința sa, acțiunile lui nu și-au produs efectul, deoarece părții vătămate Bujac Vasile i-a fost acordată urgent asistența medicală necesară, fiind internat în stare gravă în IMSP Institutul de Medicină Urgentă.

Acțiunile inculpatului Tribusean Vadim au fost încadrate în baza art.art.27, 145

alin.(1) Cod penal, tentativă de omor asupra unei persoane, acțiune care din cauze independente de voința făptuitorului nu și-a produs efectul.

3. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, avocatul Scripnic Roman în numele inculpatului, a declarat apel prin care a solicitat casarea acesteia, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care acțiunile inculpatului Tribusean Vadim să fie recalificate conform prevederilor art.151 alin.(1) Cod penal, cu calcularea termenului de detenție cu aplicarea prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, iar solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului să fie respinsă.

În motivarea apelului a invocat dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, or, analizând declarațiile părții vătămate Bujac Vasile, date la etapa de urmărire penală, cât și în instanța de judecată, se constată că anume acesta a fost inițiatorul conflictului din 13 spre 14 februarie 2021, deoarece nu a dorit să părăsească domiciliul martorului Baci Tudor, s-a certat cu Tribusean Vadim, pe care l-a împins, iar când acesta s-a ridicat și a încercat să îl lovească l-a împins din nou, inculpatul a căzut pe pat, când s-a ridicat, a luat cuțitul de pe masă și l-a înjunghiat o singură dată în zona pieptului.

Mai mult, apărarea a indicat că, din declarațiile părții vătămate Bujac Vasile rezultă că - „*i-a zis inculpatului să cheme ambulanța, deoarece se va termina cu rău, iar ultimul i-a zis că poate să moară acolo pe loc și a refuzat să cheme ambulanța*”, consideră că urmau a fi apreciate critic de prima instanță, în condițiile în care doi martori oculari ai incidentului Vasilev Alexei și Baci Tudor au menționat în instanța de judecată, sub jurământ, că totul s-a întâmplat foarte repede că nici nu au atras atenția că Bujac Vasile a fost tăiat, și nu au auzit ca Bujac Vasile să îl roage pe inculpat să cheme ambulanța, iar pe Tribusean Vadim să i-a o atitudine cu referire la fapta comisă sau să își expună poziția privind consecințele ce ar putea surveni.

Totodată, a reținut că inculpatul Tribusean Vadim a recunoscut în totalitate fapta comisă, majoritatea probelor administrate în calitate de probatoriu, însă nu și încadrarea juridică a faptei conform prevederilor art.art.27, 145 alin.(1) Cod penal, întrucât din probele materiale anexate la dosar se demonstrează doar faptul că inculpatul și partea vătămată au avut un conflict, ultimul fiind lovit de primul cu un cuțit, în rezultat fiind provocate leziuni corporale grave, dar nicidecum nu se demonstrează faptul că Tribusean Vadim a avut intenția de a-l omorî pe Bujac Vasile, or, anume din motivul lipsei intenției directe, acțiunile inculpatului urmează a fi recalificate din art.art.27, 145 alin.(1) Cod penal, în prevederile art.151 alin.(1) Cod penal.

A precizat că atât martorii cât și inculpatul au indicat că acesta a avut posibilitatea după aplicarea loviturii să-și continue acțiunile infracționale dacă ar fi urmărit scopul omorului părții vătămate, dar după aplicarea primei lovituri inculpatul nici nu a mai încercat să-l mai lovească încă o dată pe Bujac Vasile, ci a aruncat cuțitul.

De asemenea, în opinia apărării, instanța de judecată urma să aprecieze circumstanțele cazului produs prin prisma tuturor acțiunilor participanților și să formuleze o concluzie certă fără dubii, că inculpatul a avut scopul să-l omoare pe Bujac Vasile, premeditat a pregătit săvârșirea acestei infracțiuni. Sau în cazul în care scopul nu a fost dus până la capăt, motivele trebuie să fie fără dubii veritabile independente de voința făptuitorului, ceea ce în speță nu s-a stabilit.

A menționat că, nu este clar cum „relații ostile, pot apărea spontan”, prin ce se demonstrează scopul lipsirii de viață și pretextul răzbunării, de unde rezultă că inculpatul conștientiza că acționează asupra unei zone vitale ale organismului, care în expertiză a fost

indicat asupra faptului că lovitura aplicată cu cuțitul a avut o intensitate maximă și o traiectorie verticală de sus în jos și în final care au fost cauzele independente de voința inculpatului Tribusean Vadim, care au împiedicat comiterea infracțiunii prevăzute de art.145 Cod penal.

La fel, nu este de acord nici cu încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, considerând că acestea urmează a fi suportate de către stat.

3.1. Inculpatul, a contestat sentința cu apel, prin care a solicitat casarea acesteia, cu recalificarea acțiunilor din art.art.27, 145 alin.(1) Cod penal, în prevederile art.151 alin.(1) Cod penal, iar solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului să fie respinsă.

În motivarea apelului a invocat, că instanța de fond, nu au dat o apreciere juridică corectă probelor, calificând incorect acțiunile acestuia.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2021, au fost admise apelurile declarate, casată parțial sentința, fiind pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care s-a constatat faptul că, inculpatul Tribusean Vadim a fost deținut în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău în calitate de prevenit, în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, pe o perioadă de 148 zile.

Pedeapsa de 10 ani închisoare, stabilită inculpatului Tribusean Vadim prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13 iulie 2021 a fost redusă cu 148 zile, ca compensare pentru perioada totală de 148 zile, în care s-a aflat în detenție provizorie în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău, în calitate de prevenit, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Termenul executării pedepsei cu închisoare de către Tribusean Vadim se va calcula din data pronunțării prezentei decizii – 10 noiembrie 2021 cu includerea în acest termen duratei reținerii și aflării în arest preventiv, din data 14 februarie 2021, ora 03:12 – până pe data de 13 iulie 2021, perioada executată a pedepsei de la 13 iulie 2021 până la 10.11.2021.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a menționat că, prima instanță corect a încadrat acțiunile inculpatului Tribusean Vadim în baza art.27, 145 alin.(1) Cod penal, vinovăția căruia a fost dovedită prin declarațiile părții vătămate Bujac Vasile, declarațiile martorilor Bujac Natalia, Bujac Mariana, Vasiliev Alexei, Baciu Tudor, precum și prin următoarele mijloace de probă: procesul-verbal de cercetare la fața locului cu planșa fotografică anexă, acțiune procesuală efectuată la 14.02.2021 în cadrul căreia a fost suspus cercetării apartamentul nr. 9, amplasat pe str. Ion Creangă 1, din satul Dobrogea, mun. Chișinău. În rezultatul cercetării s-a stabilit că pe podea se aflau urme de culoare brun-roșietică. La fața locului au fost ridicate - un cuțit de bucătărie cu urme de culoare brun-roșietice; fragmente din covor cu urme biologice de culoare brun roșietice, împachetat și sigilat în pachetul nr. 6, urme biologice de culoare brun roșietice ridicate de pe ușa între camere, împachetate și sigilate în pachetul nr. 7, urme biologice de culoare brun roșietice ridicate de pe rama ușii, împachetate și sigilate în pachetul nr. 4; procesul-verbal de ridicare, acțiune procesuală efectuată la 14.02.2021, în cadrul căreia de la Vadim Tribusean au fost ridicate: un hanorac de culoare albastru cu inscripția „Seniors The Perfect Ones” și o pereche de blugi de culoare albastru închis cu inscripția „Ls Jeans”; procesul-verbal de ridicare, acțiune procesuală efectuată la 14.02.2021, în cadrul căreia de la Bujac Mariana au fost ridicate: o scurtă de culoare roșie combinat cu negru, un hanorac de culoare albastru închis și un hanorac de culoare gri; procesul-verbal de examinare a obiectului, acțiune

procesuală efectuată la 23.03.2021; procesul-verbal de colectare a mostrelor din 04.03.2021, în cadrul căreia de la partea vătămată Bujac Vasile au fost colectate mostre de sânge; procesul-verbal de colectare a mostrelor din 19.02.2021, în cadrul căreia de la Tribusean Vadim au fost colectate mostre de sânge; raportul de expertiză judiciară nr.202102D0451 din 23.03.2021; raportul de expertiză judiciară nr.202135A0096 din 12.03.2021; raportul de expertiză judiciară nr.20210500069 din 18.03.2021.

Instanța de apel a constatat în afara oricărui dubiu rezonabil faptul că, vinovăția inculpatului Tribusean Vadim în comiterea infracțiunii incriminate este confirmată prin cumulul de probe cercetate, enumerate mai sus, ce coroborează între ele și careva divergențe între probele scrise care ar trezi dubii, nu au fost reținute.

Mai mult, prin prisma tuturor probelor prezentate de către acuzatorul de stat, examinate în ședința de judecată a instanței de fond, cercetate în instanța de apel, instanța de apel a menționat faptul că, starea de fapt probată în faza de urmărire penală prin incriminarea inculpatului a faptelor imputate s-a confirmat în totalitate în instanța de apel.

Nerecunoașterea vinovăției de către inculpat, instanța de apel a apreciat-o ca o metodă de apărare și un drept de a nu se auto-incrimina garantat de art.66 Codul de procedură penală și art.6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, or, persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărit pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații și nu poate fi calificată ca circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei penale.

În continuare instanța de apel a reținut, că *obiectul juridic special* al infracțiunii prevăzute la art.145 Cod penal, îl formează relațiile sociale cu privire la viața persoanei.

Obiectul material al infracțiunii de omor intenționat îl formează corpul persoanei.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art.145 Cod penal are următoarea structură: 1) fapta prejudiciabilă care constă în acțiunea sau inacțiunea de lipsire ilegală de viața a unei alte persoane; 2) urmările prejudiciabile și anume – moartea cerebrală a victimei 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Infracțiunea prevăzută la art.145 din Codul penal este una materială.

Potrivit art.27 Cod penal, se consideră tentativă de infracțiune acțiunea sau inacțiunea intenționată îndreptată nemijlocit spre săvârșirea unei infracțiuni dacă, din cauze independente de voința făptuitorului, aceasta nu și-a produs efectul.

Astfel, analizând declarațiile părților vătămate Bujac Vasile, s-a confirmat integral prezența în acțiunile inculpatului Tribusean Vadim a laturii obiective ale infracțiunii de tentativă de omor, care a menționat: „[...] *Nu prea își amintește evenimentele, însă ține minte că s-a certat cu Tribusean Vadim, l-a împins pe acesta, apoi, el (Tribusean Vadim) s-a ridicat și a dorit să îl lovească, iar el (Bujac Vasile) i-a zis să se liniștească și l-a împins. Acesta a căzut pe pat, iar când s-a ridicat, a luat cuțitul de pe masă și l-a înfipt o singură dată în zonă pieptului; apoi cuțitul a fost scos de Tribusean. El nu văzuse cuțitul în apartament, deoarece nu era lumină, iar când a fost înjunghiat și-a dat seama, însă nu și-a dat seama cu ce obiect. Atunci el (Bujac Vasile) i-a zis să cheme ambulanța, deoarece se va termina cu rău, iar el (Tribusean Vadim) i-a zis că poate să moară acolo pe loc și a refuzat să cheme ambulanța...Cu un an în urmă, a avut conflict cu inculpatul în parc, când i-a propus să consume. Tribusean Vadim i-a spus niște cuvinte urâte, iar el (Bujac Vasile) l-a lovit; atunci inculpatul a zis că „ne vom mai întâlni”, „ai să îmi cazi tu mie [...]”*

De asemenea, martorul Vasiliev Alexei a indicat că: „[...] *Apoi, într-un moment dat, fără să atragă atenția, Tribusean Vadim a luat cuțitul și i-a aplicat o lovitură lui Bujac Vasile. [...] El a auzit cum Bujac Vasile striga „m-a spart”, iar stăpânul apartamentul a*

zis „ce ai făcut?”, iar el (Vasiliev Alexei) repede a mers la Vasile Bujac și i-a pus mâna pe piept, unde a văzut sânge pe mână. [...]”

Totodată, instanța de apel a menționat că, martorii Bujac Natalia și Bujac Mariana au declarat instanței concret că, Bujac Vasile le-a comunicat că a fost înjunghiat de către Tribusean Vadim.

Mai mult, analizând latura obiectivă a componenței infracțiunii incriminate lui Tribusean Vadim, instanța de judecată constată că acțiunea făptuitorului manifestată a avut ca scop omorul persoanei, faptă însă care nu s-a consumat, din motive independente de voința făptuitorului, astfel decesul părții vătămate nu a survenit.

În contextul dat, instanța de apel a remarcat că, la caz, latura obiectivă a infracțiunii incriminate inculpatului Tribusean Vadim s-a manifestat prin faptul că acesta a încercat să lipsească pe victima Bujac Vasile de viață, prin aplicarea loviturii cu un cuțit în zona hemitoracelui drept, însă din cauza independente de voința făptuitorului, acțiunile acestuia nu și-au produs efectele.

Astfel, instanța de apel a reținut că, inculpatul a comis o faptă prejudiciabilă manifestată prin aplicarea loviturii cu cuțitul asupra părții vătămate Bujac Vasile, iar ca urmare a vătămarilor corporale grave ce prezintă pericol pentru viață, s-a constatat o legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Latura subiectivă a infracțiunii analizate se caracterizează, prin vinovăție sub formă de intenție directă sau indirectă.

Așadar, instanța de apel a considerat că, inculpatul Tribusean Vadim a avut intenție de a-l omorî pe Bujac Vasile, întrucât, se atestă că tentativa de omor este posibilă în prezența intenției directe, nu și a celei indirecte. Intenția directă presupune că persoana care a săvârșit infracțiunea era conștientă de faptul că acțiunea (inacțiunea) ei poartă un caracter social periculos, că ea a prevăzut consecințele socialmente periculoase și a dorit survenirea lor. Intenția comiterii infracțiunii de omor a lui Tribusean Vadim în privința părții vătămate Bujac Vasile, se desprinde din modul și caracterul aplicării loviturii de către inculpat, leziunea corporală cauzată părții vătămate, în regiunea vitală a corpului uman, hemitoracelui, precum și obiectul cu care a fost aplicată lovitura.

olosirea obiectului apt de a produce moartea – cuțitul, cu care au fost aplicate loviturile, dovedesc intenția inculpatului de a-l omorî pe Bujac Vasile, odată ce inculpatul i-a aplicat lovituri cu cuțitul victimei, acesta urma să prevadă consecințele acțiunilor sale, or, inculpatul le-a prevăzut și le-a admis, intenționat, însă din cauza independente de voința făptuitorului, acțiunile acestuia nu și-au produs efectele.

Prin urmare, instanța de apel a reținut, că cele menționate de inculpat în ședința de judecată a instanței de fond, acesta relatând că ”...*la un moment dat, l-a îmbrâncit mai tare și el (Tribusean Vadim) a căzut. În momentul când a încercat să se ridice, a pus mâna pe masă, a luat cuțitul și i-a aplicat lovitura. Cuțitul l-a apucat de mâner, însă nu ca de obicei cum ar apuca, ci invers de metoda obișnuită de a apuca cuțitul. Ținând cuțitul în mână, direct a aplicat lovitura, fără să dea mâna în spate pentru a-și face puteri în aplicarea loviturii. El (Tribusean Vadim) nu știe în ce parte a corpului i-a aplicat lovitura; probabil l-a lovit undeva prin regiunea burții. După ce a aplicat lovitura, el (Bujac Vasile) i-a zis că l-a lovit, însă el (Tribusean Vadim) a plecat în cealaltă cameră. El (Tribusean Vadim) nu a auzit ca partea vătămată să îi fi spus să cheme salvarea, fiindcă el imediat după lovitură a plecat în altă cameră... Dacă găsea farfuria sau cana, avea să îl lovesc cu acestea, dar exact a dat peste cuțit. El (Tribusean Vadim) și-a dat seama ce a făcut și a lăsat cuțitul, plecând în altă cameră”*.

Deci, inculpatul a urmărit scopul de a suprima viața părții vătămate, aplicându-i o lovitură cu cuțitul în zona hemitoracelui drept, fiind calificată de către expert ca vătămare corporală gravă.

Instanța de apel a reținut că, inculpatul Tribusean Vadim a fost conștient de urmările prejudiciabile care puteau surveni, admitând că poate să îl lipsească de viață pe Bujac Vasile, sesizând care ar fi urmările aplicării loviturii cu un obiect periculos precum este cuțitul. Or, văzând că partea vătămată era murdară de sânge și a solicitat ajutor, inculpatul nu a încercat să cheme ambulanța sau să-i acorde primul ajutor medical, ci s-a deplasat în altă cameră a apartamentului. Inculpatul și-a dat seama de caracterul prejudiciabil al faptei sale, a prevăzut urmările acesteia, însă din motive independente de voința sa nu au survenit, deoarece partea vătămată s-a deplasat la domiciliu său care se afla în imediata apropiere de locul comiterii infracțiunii, unde a fost solicitată ambulanța.

În aceste circumstanțe, instanța de apel nu a ținut cont de declarațiile inculpatului precum că nu a avut intenția de a-l omorî pe Bujac Vasile, justificându-se că era în stare de ebrietate, întrucât, conform art.24 Cod penal, persoana care a săvârșit o infracțiune în stare de ebrietate, produsă de alcool sau de alte substanțe, nu este liberată de răspundere penală.

Totodată, instanța de apel a precizat că inculpatul Tribusean Vadim își dădea seama de acțiunile sale comise, acesta fiind responsabil de fapta comisă, fapt confirmat prin raportul de expertiză judiciară nr.202135A0096 din 12 martie 2021, prin care s-a constatat că ”Tribusean Vadim nu suferă în prezent, cât și la momentul comiterii infracțiunii ce i se impută, nu suferă și nu a suferit de careva maladie psihică, tulburări psihice temporare sau alte stări patologice, care să-i afecteze gradul de responsabilitate. Conform stării psihice Tribusean Vadim în prezent, cât și la momentul comiterii infracțiunii ce i se impută a fost și este apt să-și dea seama de acțiunile sale și de consecințele acestora. Conform stării psihice Tribusean Vadim nu necesită aplicarea măsurilor de constrângere cu caracter medical. Conform stării psihice Tribusean Vadim este apt să înțeleagă caracterul faptei ce i se impută și să dea despre aceasta declarații”.

Astfel, instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiată poziția apărării referitor la faptul că, în acțiunile inculpatului Tribusean Vadim nu se regăsesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.art.27, 145 alin.(1) Cod penal, și care urmează a fi recalificate în baza art.151 alin.(1) Cod penal, deoarece a fost demonstrat intenția inculpatului de a-l omorî pe partea vătămată, aplicând lovitura cu cuțitul într-o zonă vitală a corpului uman, or, inculpatul după aplicarea loviturii cu cuțitul, nu a încercat în nici un fel să-i acorde ajutor părții vătămate, ceea ce demonstrează intenția sa de a-i lua viața.

Instanța de apel a conchis că probele administrate în prezenta cauză corespund cerințelor stipulate de art.101 Cod de procedură penală, adică sunt pertinente, concludente și utile pentru a putea fi puse la baza unei sentințe de condamnare, acestea fiind în coroborare între ele și demonstrând pe deplin vinovăția lui Tribusean Vadim în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.art.27, 145 alin.(1) Cod penal.

Referitor la individualizarea pedepsei penale stabilite inculpatului, instanța de apel a reținut în acest sens că soluția primei instanțe este una corectă, justificată și întemeiată, care a ținut cont de personalitatea inculpatului, care anterior a fost condamnat, săvârșirea infracțiunii de către o persoană în stare de ebrietate produsă de alcool, ce țin de gravitatea faptei penale, care în temeiul art.16 alin.(4) Cod penal face parte din categoria infracțiunilor grave, corect stabilindu-i inculpatului pedeapsa sub formă de închisoare în limitele articolului incriminat.

Totodată, instanța de apel a apreciat ca nefondată cererea părții apărării privind

necesitatea respingerii cererii părții acuzării de încasare a cheltuielilor judiciare din contul inculpatului, având în susținere prevederile art.art.227, 228, 229, 143 Cod de procedură penală, instanța de apel a conchis că soluția primei instanțe este corectă și motivată, iar cheltuielile judiciare pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr.202102D0451 din 23.03.2021 (f.d.60-62, vol. I); raportului de expertiză judiciară nr.202135A0096 din 12.03.2021 (f.d.84-88, vol. I); raportului de expertiză judiciară nr.20210500069 din 18.03.2021 (f.d.73-77, vol. I); raportului de expertiză judiciară nr.34/12/1-R-716 din 10.03.2021 (f.d.95, vol. I), urmează a fi suportate de inculpat.

Cu referire la cererea părții apărării privind aplicarea prevederilor art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, în privința inculpatului Tribusean Vadim, instanța de apel a reținut că prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 13 iulie 2021, termenul executării pedepsei în privința inculpatului Tribusean Vadim a fost dispus de a fi calculat din 13 iulie 2021, cu includerea duratei reținerii și aflării în arest preventiv, din data 14 februarie 2021, ora 03:12 – până pe data de 13 iulie 2021.

Totodată, instanța de apel, a reținut că potrivit raportului prezentat de administrația Penitenciarului nr.13 - Chișinău, inculpatul Tribusean Vadim a fost deținut în instituția penitenciară cu statut de prevenit, începând cu data de 16 februarie 2021 și până la data pronunțării sentinței – 13 iulie 2021, adică pe parcursul a 148 zile.

Potrivit art.385 Cod de procedură penală, chestiunile pe care trebuie să le soluționeze instanța de judecată la adoptarea sentinței, conform alin.(5) în cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventive.

În această ordine de idei, instanța de apel a reținut că în conformitate cu raportul nr. 7/1 – 495/21 din 18.10.2021, inculpatul Tribusean Vadim s-a aflat în Penitenciarul nr.13 Chișinău – în perioada 16.02.2021 - 17.02.2021 fiind deținut în celula nr. 63, 4 paturi, cu suprafața totală de 7,9 m²; în perioada 17.02.2021 - 01.03.2021 fiind deținut în celula nr. 35, 6 paturi, cu suprafața totală de 9,6 m²; în perioada 01.03.2021 - 12.10.2021 fiind deținut în celula nr. 26, 22 paturi, cu suprafața totală de 47,1 m²; în perioada 12.10.2021- până în prezent, fiind deținut în izolator nr. 2, post 4, 1 paturi, cu suprafața totală de 2,7 m.

Conform art.225 alin.(4) Cod de executare, norma de spațiu locativ stabilit pentru un condamnat nu poate fi mai mică de 4 m².

Astfel, în temeiul art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, pentru încălcarea drepturilor inculpatului privind condițiile de detenție, reducerea pedepsei stabilite, calculându-se două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv pentru perioada deținerii inculpatului Tribusean Vadim în arest preventiv în Penitenciarul nr.13 Chișinău, din 16.02.2021 până la data pronunțării sentinței – 13.07.2021.

În temeiul art.385 alin.(4) pedeapsa cu închisoarea stabilită lui Tribusean Vadim prin sentința Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 13 iulie 2021 pe un termen de 10 ani se va reduce ca urmare a constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenție pentru detenția în instituția penitenciară nr. 13 Chișinău în calitate de prevenit timp de 148 zile în perioada 16.02.2021 - 13.07.2021, cu 148 zile.

Prin urmare, termenul executării pedepsei cu închisoare de către Tribusean Vadim se va calcula din data pronunțării prezentei decizii – 10.11.2021 cu includerea în acest termen duratei reținerii și aflării în arest preventiv, din data 14.02.2021 – 13.07.2021, perioada executată a pedepsei de la 13.07.2021 până la 10.11.2021.

Instanța de apel a menționat, că referitor la condițiile de detenție contrare prevederilor art.3 CEDO de deținere a inculpatului Tribusean Vadim în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, după pronunțarea sentinței Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani) din 13 iulie 2021, inculpatul urmează să înainteze o plângere conform art.art.473² - 473⁴ Cod de procedură penală către judecătorul de instrucție de la locul aflării instituției penitenciare.

5. Inculpatul Tribusean Vadim, fără a invoca careva temei prevăzut la art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu recalificarea acțiunilor din art.art.27,145 alin.(1) Cod penal, în prevederile art.151 alin.(1) Cod penal, în legătură cu faptul că instanțele de fond, nu au dat o apreciere juridică justă probelor, calificând incorect acțiunile acestuia.

În dezvoltarea argumentelor recursului, invocă motive similare celor expuse în apel, indică că instanța de apel a comis aceleași greșeli pe care le-a comis și prima instanță, prin respingerea probelor apărării, fără a da o apreciere juridică corectă probelor, calificând incorect acțiunile acestuia.

6. Procurorul a depus referință la recursul ordinar declarat de inculpat, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat. Indică în susținerea referinței, că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate în recurs, astfel că decizia contestată conține motive clare pe care se întemeiază soluția.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Din textul recursului declarat, Colegiul penal constată că recurentul nu a invocat nici un temei de drept din cele prevăzute de art.427 Cod de procedură penală, în esență, argumentele recurentului se concentrează asupra faptului că instanțele de fond eronat au calificat fapta inculpatului în baza art.art.27, 145 alin.(1) Cod penal, care în opinia recurentului urma a fi calificată în baza art.151 alin.(1) Cod penal, în acest sens recurentul expunându-și o proprie apreciere asupra circumstanțelor comiterii infracțiunii.

Analizând poziția recurentului cu solicitările înaintate, Colegiul penal atestă că, prin această poziție se circumscrie temeiului de casare prevăzut de art.427 alin.(1) pct. 12) Cod de procedură penală, potrivit căruia, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub acest aspect, Colegiul penal reține că, temeiul respectiv nu și-a găsit confirmare, menționând în acest context următoarele.

Potrivit prevederilor art.414 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Totodată, conform prevederilor art.417 alin.(8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

La caz, reieșind din esența criticilor invocate în recurs, se atestă că recurentul invocă versiunea potrivit căreia probele administrate la cauza penală, nu confirmă vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.art.27, 145 alin.(1) Cod penal.

Sub acest aspect, însă, se impune precizarea că aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile în proces, se concentrează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități.

Însă cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează, că motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute în art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, și astfel nu pot fi considerate ca motiv sub aspectul casării ca fiind ilegală a hotărârii contestate, deoarece instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective.

Din aceste considerente, Colegiul penal nu examinează criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente faptice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțele de fond, corectitudinea dispunerii condamnării inculpatului conform infracțiunii incriminate, astfel că reaprecierea probelor, în modul propus de către recurent, nu se încadrează în prevederile art.427 Cod de procedură penală.

În acest sens, Colegiul penal atestă că, la soluționarea cauzei instanța de apel a ținut cont de prevederile art.art.99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludenții, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, astfel întemeiat ajungând la concluzia privind recunoașterea vinovăției inculpatului Tribusean Vadim în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.art.27, 145 alin.(1) Cod penal.

Contrar argumentelor recurentului prin care se invocă faptul, că instanțele de fond și-au fundamentat soluția doar în baza declarațiilor părții vătămate Bujac Vasile, ignorându-le pe cele invocate de către parte apărări, Colegiul penal conchide, că instanța de apel a examinat toate probele din dosar și nu a dat prioritate celor în favoarea condamnării inculpatului Tribusean Vadim, așa cum susține recurentul, însă le-a analizat în ansamblul lor prin coroborare, corect ajungând la concluzia că ele sunt suficiente pentru a fundamenta o acuzație penală în privința inculpatului, așa cum a fost înaintată învinuirea prin rechizitoriu. Mai mult, în acest sens instanțele de fond s-au expus în mod temeinic și deplin, considerând corectă încadrarea acțiunilor inculpatului în baza prevederilor art.art.27, 145 alin.(1) Cod penal.

Față de cele ce preced, Colegiul penal ține să menționeze, că instanța de apel, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, corect a ajuns la concluzia că faptele inculpatului Tribusean Vadim, în acest sens, întrunesc toate elementele constitutive ale infracțiunii de tentativă de omor asupra unei persoane, acțiune care din cauze independente de voința făptuitorului nu și-a produs efectul, soluție care este descrisă la pct. 4., 4.1. ale acestei decizii și pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, considerând că reiterarea acesteia nu este necesară.

Or, în cazul în care instanțele de fond și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*Helle c. Finlandei, hotărârea din 19 decembrie 1997; Garcia Ruiz c. Spania, hotărârea din 21 ianuarie 1999*).

Reieșind din considerentele expuse, Colegiul penal conchide, că la examinarea recursului declarat de către inculpat, nu au fost stabilite erori de drept care ar condiționa casarea deciziei contestate, impunându-se soluția inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În temeiul art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Tribusean Vadim, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2021, în cauza penală în privința lui *Tribusean Vadim xxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 26 mai 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie